

verdwenen, aan de westkust dan nog in grote concentraties aanwezig.

Mijn eigen cijfers voor Waterland (terrein aan weerszijden van de Poppendammer Gouw) geven het volgende beeld:

Eind oktober tot eind november (wekelijkse tellingen) enige honderden (110 -334), geen duidelijke toename; 27 november springt dit aantal op ± 10000 , daarna afname, maar de aantallen lopen nog steeds in de duizenden. Op 18 december is het aantal geslonken tot 416, maar verdwijnen doen ze niet, op de 31e zijn er weer 2700, en zelfs in de maand januari verdwijnen ze niet geheel. Eerst de vorst in februari doet ze vertrekken.

Tenslotte meldt de groep waarnemers van Prof. Dr D. M. de Vries voor het Wageningse Binnenveld nog toename in begin november (van honderden op duizenden), daarna kleine teruggang. Van 23-27 november opnieuw toename, daarna schommelingen, met op 11 december nog eens een piek en na half december een vrij abrupt vertrek (18 december nog 500 ex., 20 december niets meer).

Het is dus alvast duidelijk, dat in Noordoost-Nederland, zowel als in Midden-Nederland, de Kieviten na half december vertrokken zijn, maar dat aan de westzijde van Waddenzee/IJsselmeer nog concentraties blijven tot het invallen van strenge vorst. NB. Dit hoeven geen achterblijvers te zijn, het kan evengoed een nieuwe trek golf uit Noord- of Oost-Europa betekenen.

GOUDPLEVIER. Ook Goudplevieren werden in de telling opgenomen. Ze bleken zeer constant op Terschelling aan de Waddenkust voor te komen; de schommelingen waren onafhankelijk van de schommelingen van de Kievit en ook na het vertrek van de Kievit werden nog Goudplevieren gezien.

Naar verhouding werden ze „op de vaste wal” minder waargenomen dan op Terschelling. Ook op Wieringen waren ze op 8 januari in grote aantallen aanwezig; blijkbaar komen de grootste concentraties langs de Waddenkust voor.

KEMPHAAN. Omdat ik andere jaren in Waterland in hartje winter soms Kempen aantrof, verzocht ik de waarnemers ook hierop te letten. De volgende meldingen kwamen binnen: Van J. J. C. Tanis, Hoorn, Terschelling: 3 nov. 1955 2 ex., 12 nov. 1 ex., waarbij hij aantekent

ook in 1953 en '54 in december Kemphanen te hebben gezien.

Van P. J. Roefstra, Leeuwarden. 17 oktober 2 ex. tussen Workum en Hindelopen (met 2 Zilverplevieren), 28 nov. 16 ex. onder Parrega. Zelf heb ik deze winter in Waterland geen Kempen gezien; maar op 2 januari 1955 zag ik hier niet minder dan 48 ex.

Natuurlijk zou ik dit onderzoek het komende winterseizoen graag voortzetten. Hiervoor zijn gewenst, behalve de medewerkers tot nu toe: eer medewerker in Friesland, die een vast ter rein eens in de week kan bezoeken, en vooral een medewerker op Wieringen.

Wie zich hiervoor interesseert kan nadere gegevens aanvragen bij: Gré van der Baan, Haringvlietstraat 69^I, Amsterdam Zuid 2.

Aan allen, die tot dusver hun deel hebben bijgedragen, betuig ik mijn hartelijke dank.

GRE VAN DER BAAN.

Oproep — Kruisbekkeninvasie. Toen er afgelopen voorjaar tal van coniferen rijkelijk in bloei stonden meenden wij hierin een aanwijzing te kunnen vinden voor een nieuwe kruisbekkeninvasie.

Inderdaad zijn de eerste vogels eind juni in ons land waargenomen, waarna wij hen begin juli ook zelf konden zien. Uit Oost-Duitsland werd getelegrafeerd dat een kruisbekkeninvasie op komst is.

Naar aanleiding van deze berichten zal ik het op prijs stellen van alle waarnemingen van Kruisbekken op de hoogte te worden gebracht om hierover wederom een samenvatting van het verloop van deze invasie samen te kunnen stellen. Gegevens over aantal, data, plaats, verenkleed, voedsel, trekrichting e.d. zijn van belang. (Zie ook D.L.N. jrg. 56, p. 160).

JAAP TAAPKEN.

Utrechtsestraatweg 43, Hilversum, tel. 6391.

Zwartbruine wouw. Op 5 april 1956 namen de heren Benthem en Sissingh van het Staatsbosbeheer een Zwartbruine wouw waar boven het parklandschap van de buurtschap Beltrum in de gemeente Eibergen. De vogel cirkelde rond en kon geruime tijd zeer goed worden waargenomen. De zwak gevorkte staart was duidelijk te onderscheiden.

Dr M. F. MÖRZER BRUIJNS.